

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Aan de Directeur-Generaal van de
Volksgezondheid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
drs. M. Sonnema
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11

F 030 274 29 71

info@rivm.nl

Ons kenmerk

0069/2020 LCI/JvD/cs/mw

Behandeld door

LCI

T (030) 274 7000

F (030) 274 4455

lci@rivm.nl

Datum 12 augustus 2020
Onderwerp Advies n.a.v. 73e OMT COVID-19, deel 3

Geachte mevrouw Sonnema,

Met deze brief informeer ik u over het OMT-advies betreffende het bekorten van de quarantaineduur, mede in relatie tot het testen van nauwe contacten zonder klachten. Dit OMT-advies is tot stand gekomen na een schriftelijke consultatie van het OMT. Naast de vaste OMT-leden zijn verschillende experts (viroloog, epidemioloog, artsen M&G, een regionaal arts-consulent en communicatieadviseurs) geconsulteerd.

Vraagstellingen

- Het laatste OMT heeft geadviseerd te kijken naar mogelijkheden om specifieke asymptomatische risicogroepen te testen. Een daarvan betreft reizigers die terugkeren uit een gebied met een verhoogde prevalentie van COVID-19. Daarnaast gaat het om personen zonder klachten, die gebruik maken van de CoronaApp en een melding krijgen van een plaatsgevonden risicovol contact, en om nauwe contacten voortkomend uit bron- en contactonderzoek.
In de proef van de CoronaApp, die op 17 augustus start in GGD-regio Drenthe en meerdere GGD-regio's in regio Oost, wordt mensen voornamelijk de mogelijkheid geboden om, als zij een melding krijgen, zich op dag 7 na het risicovolle contact te laten testen, ook als er geen verschijnselen zijn.
- Wat is de specifieke dag/termijn waarop deze controle het meest nuttig is en wat dit kan betekenen voor het eventueel verkorten van de quarantaineperiode voor hen die gebruik maken van de CoronaApp?
- Wat is dit voor reizigers die terugkeren uit een gebied met een verhoogd risico?
- Vanaf welk moment heeft het asymptomatisch testen bij nauwe contacten uit het bron-en contactonderzoek voldoende toegevoegde waarde om de quarantaineperiode te kunnen bekorten?
- Wat is de invloed die het testen van asymptomatische mensen uit specifieke risicogroepen kan hebben op het verlagen van de R-waarde?

De maximale incubatietijd is korter dan 14 dagen. Op basis van de literatuur wordt geschat dat 50% een incubatietijd heeft van tot en met 5 dagen en 97,5% van de gevallen een incubatietijd van maximaal 11-12 dagen. De vraag is of de quarantaineperiode verkort kan worden voor alle nauwe contacten zonder dat dit zou leiden tot een aanzienlijk aantal gemiste infecties die na het einde van de verkorte quarantaineperiode nog optreden en daarmee additionele verspreiding van SARS-CoV-2 kunnen veroorzaken. Een andere vraag is of het testen van contacten zonder klachten kan leiden tot verkorting van hun quarantaineperiode.

Om inzicht te krijgen in welk deel van de symptomatische patiënten gemist zou worden bij een verkorting van de quarantaineperiode, heeft het RIVM de door de GGD geregistreerde BCO-data geanalyseerd, evenals CoronIT-data. Daarmee is een inschatting gemaakt op welke dag(en) na blootstelling contacten zonder klachten eventueel getest zouden kunnen worden om na negatieve PCR-uitslag(en) de quarantaine met vertrouwen te beëindigen. Daarbij is allereerst het interval tussen laatste potentiële blootstelling en de eerste ziektedag van belang, aangezien de quarantaineperiode bepaald wordt op basis van het moment van laatste risicoblootstelling. Het blijkt dat van de nauwe (d.i., categorie 1- en categorie 2-)contacten die na blootstelling aan een besmettelijke index zelf COVID-19 ontwikkelen, al 76% klachten heeft op het moment dat hij/zij voor het eerst gecontacteerd wordt door de GGD. Bijna de helft van deze contacten komt minimaal 4 dagen na de laatst mogelijke blootstelling in monitoring. Doordat een deel van de nauwe contacten ook een risicoblootstellingsmoment heeft vóór het laatste blootstellingsmoment is het plausibel dat 76% inderdaad klachten heeft op moment dat hij/zij in monitoring komt. Het toegevoegd nut van het testen van contacten die in beeld komen via regulier BCO en nog geen klachten hebben, heeft daarmee beperkte toegevoegde waarde. Immers, de meeste contacten die COVID-19 krijgen hebben al ziektemanifestaties bij de contact-inventarisatie en start van de monitoring. Als de totale doorloop versneld kan worden en index en contacten eerder zijn opgespoord, zal de toegevoegde waarde wel toenemen. Uit de analyse blijkt dat slechts 5% van de nauwe contacten die COVID-19 ontwikkelt, meer dan 6 dagen na de datum van de laatst mogelijke blootstelling aan de index zelf klachten ontwikkelt. Doordat het Nederlandse beleid gericht is op testen van symptomatische contacten, kan de analyse geen antwoord geven hoeveel additionele gevallen vastgesteld zouden worden van zgn. asymptomatische dragers onder contacten zonder klachten die via regulier BCO in beeld zijn gekomen.

Datum

12 augustus 2020

Ons kenmerk

0069/2020 LCI/JvD/cs/mw

Op basis van deze resultaten en de internationale ontwikkelingen omtrent de quarantaineduur en testen van nauwe contacten zonder klachten is het OMT gevraagd of zij in kan stemmen met een uitgewerkt adviesvoorstel. Dit adviesvoorstel houdt rekening met de wens voor uniformiteit van de quarantaineduur voor de 3 situaties waarin quarantaine wordt geadviseerd, nl. vanuit BCO, CoronaApp-melding en reizigers die terugkeren uit risicogebieden. Tevens ondervangt het een mogelijke, toekomstige bekorting van de doorlooptijden van contactidentificatie bij de reguliere BCO-setting.

Advies voor verkorten quarantaineduur en testen van contacten zonder klachten

Quarantaineduur

Het OMT adviseert **het verkorten van de quarantaineduur tot 10 dagen na laatste blootstelling**. Dit geldt voor elke groep.

Enkele leden geven een verdere verkorting naar 7 dagen in overweging, maar een meerderheid vindt dit vooralsnog ongewenst omdat bij een gerealiseerde bekorting van de doorlooptijd van contactidentificatie in de reguliere BCO-setting het interval dan waarschijnlijk weer verlengd zou moeten naar 10 dagen.

Testen van contacten zonder klachten

Het OMT adviseert om, in onderzoeksetting, het nut van testen van nauwe contacten die **op dag 6-7 na laatste blootstelling** nog asymptomatisch zijn, te

evalueren, met als doel na te gaan of de quarantaineperiode verder bekort kan worden voor degenen met een negatieve testuitslag.

Enkele leden bepleiten een eerder moment van testen in de quarantaineperiode en adviseren in de onderzoeksetting ook testen op dag 3-4 te evalueren, om daarmee geïnfecteerde personen vroegtijdig op te sporen en te isoleren om verdere transmissie te voorkomen.

Datum

12 augustus 2020

Ons kenmerk

0069/2020 LCI/JvD/cs/mw

Het OMT geeft aan zorgen te hebben over de consequenties van dit beleid voor de testcapaciteit. Eventuele routinematige implementatie van testen van nauwe contacten die asymptomatisch zijn, zal consequenties hebben voor de benodigde testcapaciteit. Het OMT benadrukt dat de inzet van testcapaciteit door het zgn. asymptomatisch testen niet onder druk mag komen te staan en pleit ervoor deze zo efficiënt mogelijk in te zetten: welk gebruik van de testcapaciteit levert het meest op voor de bestrijding? Zo dient de testcapaciteit voor mensen met klachten en zorgmedewerkers gewaarborgd te zijn; prioritering van reizigers uit risicogebieden kan daarom nodig zijn, waarbij bijvoorbeeld allereerst aan zorgmedewerkers gedacht kan worden.

De consequenties voor de testcapaciteit kunnen in een toekomstig OMT worden besproken, zodra gegevens uit het hierboven voorgestelde onderzoek beschikbaar komen.

NB. Het advies voor bekorten van de quarantaineperiode tot 10 dagen en het onderzoeken van een test voor nauwe contacten zonder klachten, geldt voor alle groepen van nauwe contacten – zoals geïdentificeerd door regulier BCO, door de Coronamelder en voor terugkerende reizigers uit risicogebied – mits er ook na 10 dagen quarantaine en/of na een negatieve testuitslag nadrukkelijk wordt gewezen om alert te blijven tot 14 dagen na laatste blootstelling. De regels blijven daarbij als voorheen: bij (milde) klachten testen en thuisblijven in afwachting van de testuitslag. De groep terugkerende reizigers uit risicogebieden kan een groot aantal inhouden. Voor deze groep wordt, vanwege de druk op de testcapaciteit, geadviseerd om het testen op dag 6-7 na terugkeer uit een risicogebied in onderzoeksetting te evalueren en niet op dag 3-4, mede als op dag van aankomst een test is afgenomen.

In de consultatie geeft een aantal OMT-leden aan zorgen te hebben over het goed naleven van de leefregels en de quarantaine- en isolatieadviezen in onder andere werksituaties, onder jongeren en studenten, in familiesituaties en tijdens reizen met het vliegtuig. Het beroep op de verantwoordelijkheid van burgers was in de eerste fase van de epidemie met voldoende epidemische dreiging een prima methode waarbij de compliance met de maatregelen voldoende hoog bleek. Het is belangrijk na te gaan op welke wijze de compliance zo snel mogelijk verbeterd kan worden.

Het OMT hecht eraan te benadrukken hoe essentieel het naleven van de isolatie- (voor test-bevestigde zieken) en quarantaine (voor blootgestelde contacten die potentieel besmet zijn) regels is om een effectieve bestrijding van de COVID-19 uitbraak mogelijk te maken. Van de nauwe huishoud- (categorie 1-)contacten ontwikkelt maar liefst 11-18% zelf COVID-19, en van de nauwe niet-huishoud- (categorie 2-)contacten 3-7%. Deze kansen zijn vele malen hoger dan de kans om in een willekeurige situatie iemand te treffen met COVID-19.

Invloed van asymptomatisch testen op het verlagen van R_t

U vroeg, naast de mogelijkheden die het testen van nauwe contacten die asymptomatische zijn, biedt voor het verkorten van de quarantaineperiode, ook aan te geven of het testen van asymptomatische mensen uit specifieke

risicogroepen invloed kan hebben op het verlagen van de R waarde. Momenteel bereidt de modelleringsgroep van het CIb/RIVM een antwoord op deze vraag voor, die in een volgende OMT-consultatie voorgelegd kan worden. De benodigde testcapaciteit wordt daarbij betrokken.

Datum
12 augustus 2020

Ons kenmerk
0069/2020 LCI/JvD/cs/mw

Samenvattend:

- Het OMT adviseert de quarantaineduur te bekorten tot 10 dagen na laatste potentiële blootstelling aan een COVID-19-indexgeval.
- Het OMT adviseert het testen van asymptomatische nauwe contacten op dag 6-7, alsmede ook een eerder testmoment (dag 3-4), te onderzoeken mits dit laatste uitvoerbaar is binnen de testcapaciteit.
- Deze adviezen gelden voor zowel nauwe contacten in het BCO, voor gebruikers van de Coronamelder die een melding krijgen van een risicocontact, als voor terugkerende reizigers uit risicogebieden. Voor de laatste groep, welke een groot aantal personen kan inhouden, wordt geadviseerd dit eerst alleen voor dag 6-7 in onderzoeksetting te evalueren, mede als op dag van aankomst een test is afgenomen.
- Bij het bekorten van de quarantaine tot 10 dagen of na beëindiging van quarantaine op grond van een negatieve testuitslag op dag 6-7, blijft een hoge mate van alertheid gewenst tot 14 dagen na het laatste blootstellingsmoment; bij (milde) klachten moeten zij zich laten testen en thuisblijven in afwachting van de testuitslag. Immers, het nauwe contact kan alsnog besmet blijken.

Tot een nadere mondelinge toelichting ben ik gaarne bereid.

Hoogachtend,

Prof. dr. J.T. van Dissel
Directeur CIb